

Informatie Kunstwerk

Titel: Jan van Hooff

Wijk:	Centrum
Toponiem:	Markt
Kunstenaar:	Auke Hettema
Materiaal:	Basalt lava, Brons
Jaar van plaatsing:	1992

Omschrijving

Standbeeld mr. Johannes Franciscus Rudolphus van Hooff (Eindhoven 1755-1816 Utrecht).
Gesigneerd en gedateerd: Auke Hettema 1992.
Gegoten bij bronsgieterij Binder Haarlem. Opschrift: Jan van Hooff 1755-1816 Strijder voor vrijheid.
Herkomst: "Schenking Stichting Standbeeld Jan van Hooff". Onthuld op 19 december 1992 door de Commissaris van de Koningin, mr. F.J.M. Houben.

Het idee om een standbeeld voor de geboren Eindhovenaar en patriot Jan van Hooff op te richten is door de Eindhovenaar dr. Frans Verhagen gelanceerd. Met de op handen zijnde grootschalige verandering van de binnenstad door de bouw van Heuvel Galerie en Muziekcentrum lukt het dit plan ten uitvoer te brengen, omdat in Eindhoven 'een raakpunt met het verleden' ontbreekt, want 'bijna alle representatieve historische overblijfselen' zijn afgebroken. Op 6 november 1989 wordt de Stichting Standbeeld Jan van Hooff opgericht en met slagvaardigheid wordt er een comité van aanbeveling samengesteld, worden gelden van burgerij, bedrijfsleven en overheden geworven en wordt het boekje Mr. Jan van Hooff 1755-1816, spoor trekker van de vrijheid vanuit Eindhoven en Brabant naar Den Haag, uitgegeven om het leven en belang van deze door vele toch onbekende figuur bekendheid te geven. De gemeente Eindhoven steunt het initiatief, doordat zij onder meer een meervoudige opdracht aan drie beeldhouwers financieel mogelijk maakt. Uit de ingezonden schetsontwerpen in brons van Auke Hettema, Jos Reniers en Arie Teeuwisse die in de collectie van museum Kempenland opgenomen zijn - wordt door een onafhankelijke jury in oktober 1991 het ontwerp van Auke Hettema voor uitvoering voorgedragen. Deze Amsterdamse beeldhouwer van Friese afkomst krijgt de opdracht. Het standbeeld wordt in zijn atelier op het Prinseneiland op ware grootte in gips gemodelleerd en vervolgens in brons afgegoten bij Bronsbeeldgieterij Binder te Haarlem. Op 19 december 1992 wordt het standbeeld na een academische zitting met voordrachten over de betekenis van Jan van Hooff door Willem Frijhoff en het fenomeen standbeelden door Peter Thoben

onthuld door de commissaris van de koningin in Noord-Brabant, mr. F.J.M. Houben en aan de gemeente Eindhoven in de persoon van burgemeester dr R.W. Welschen overgedragen.

De beeldhouwer heeft Jan van Hooff als een karaktervolle, strijdbare man in de bloei van zijn leven uitgebeeld ten tijde dat hij burgemeester van Eindhoven (1785-1787) en leider van de Eindhovense patriotten was. De houding van de Jan van Hooff-figuur die in de achttiende-eeuwse kleding met sabel is weergegeven, is niet direct heroïsch maar eerder daad en wilskrachtig wat door zijn stevig staan, door zijn gebalde vuist en door zijn andere hand in de zij wordt benadrukt. In combinatie met de slibjas en de daaronder hangende sabel bereikt de beeldhouwer, dat het beeld van alle kanten een afwisselend aanzien heeft. Door de plaatsing op een forse granieten sokkel op de Markt met de gevelwand van de Heuvel Galerie als fond, een prominente plaats in de stad, functioneert het standbeeld eigenlijk geheel in de negentiende-eeuwse traditie om voor het lokale verleden 'ter herdenking en tot voorbeeld' conform de titel van de expositie over Nederlandse standbeelden in museum Kempenland in 1991 - aandacht te vragen. Zo heeft het standbeeld van Anton Philips een tegenhanger gekregen. Andere openbare beeldhouwwerken van Auke Hetteema, die als bekroning van zijn studie aan de Rijksacademie van Beeldende Kunsten te Amsterdam in 1951 de gouden medaille van de Prix de Rome voor de vrije beeldhouwkunst heeft gewonnen, zijn: Oorlogsmonument te Leeuwarden (1955), Piet Paaltjens te Leiden (1959), Hugo de Groot te Rotterdam (1970), Friesch Paard te Leeuwarden (1981) en Dwaze Moeder te Amsterdam-Oostdorp (1989). Daarnaast is hij ook als portrettist bekend, onder andere van collega-kunstenaars.

